

Korintiyawa kə nəm

Shirmitəne

¹ Təlankur kən dəl ni am də Bulus kan Yam gip ndu'i gəs la ti bi tə dəm nye mən kartən kə Babom Yesu na erəm gəmi Sastanisu,

² də rii domtən kə mən kopi Yam nan gip Koranti, munju kan Yam ne wur markəm gip Almasihu Yesu nan la wur bi kə dəmi dləran, na kup munju kan ko ako den shirəm na Yam gip sun kə Babom gəmi Yesu Almasihu, Babom gəzən na gwagəmi kup gwa.

³ Naa də zo mbatl na dəmi zhəlili kə Ba gəmi Yam na kə Babom Yesu Almasihu dəm nan kəne.

Bulus goode Yam den bar ju Ruhu ba bi gwa

⁴ A kur goode Yam gən ko gigasi den kəne, den zo mbatl kə Yam tu kan bi in gip Almasihu Yesu gwa.

⁵ Gip ko unuwo, Yam bi in bar nar na womti təp ko ako gip shirəm na momi bar kup wi.

⁶ Bar ju kən ra nari gode'e shirəm tu mə yari in den Yesuwo untun ar ra.

⁷ Den untuwo, kə hol zo bi bar kə Yam gon da'a, nan kən den wi ger gip buti surtən kə Babom Yesu gwa.

⁸ Ti ni tii ba'i in bigul ar ri patən kə bari, kə də kə dəm munju baa nəm kən den mägən pitən gin da'a den pət kə babom gəmi Yesu Almasihu gwa.

⁹ Yam mən dləri den shirəm gəs ni, ti ni'es tə lakən bi kə də kə mo ni gam na nya gəsi, Babom gəmi Yesu Almasihu.

Bi nde mən kopi nəm da'a

¹⁰ A lir kən mir byar gip sun kə Babom gəmi Yesu Almasihu kə də bi gin dəm nəm, ba də tatli gam gon te gip dlom gin da'a se de kə ngash ni gami, kən na mbatl nəm, damtən gin nəm.

¹¹ Mir byari, jen gip bom kə Kuluwi yarim den'e tli yar yam ra gip dlom gini.

¹² Argon tu a yariwo ar ni'e, gon gip kən ba wule, <<Ami kə Bulus ni, gono ami kə Apolos ni, gono ami kə Kepas ni, gon eso ami kə Almasihu ni.>>

¹³ Almasihu tatl nəka bomi-bomi ya? Bani Bulus den kin den ami gina? Pi in ni batisma gip sun kə Bulusa?

¹⁴ A pi ghol mbatl na Yam kan a pii ko nəm gip kən batisma da'a se Kərispus na Gayus gwa.

¹⁵ Ra untuwo, murgon ra kan ba wule pi ti Batisma na sun gən gwa da'a.

¹⁶ (An, a pi batisma mən bom kə Istipanus, den kaar kə untuwo a'i ne kəm ko a pi murgon es batisma da'a.)

¹⁷ Ba'e Almasihu karəm ni kə də a pi batisma da'a, ama kə də a pi wazu kə zo shirəm kə Yesu, ba'e na mani bi kə mbarəm ni da'a bəse də məstən kə Almasihu den kin hol ndərtən gəsi.

Batən kə Almasihu den kino ndərtən na bobyə kə Yam ni

¹⁸ Shirəm kə batən den kino kədləm shirəm ni kar munju den kopi təp məstən gwa, ama kar mi

kan den dəli gəmi bi də məshtëno, ndərtən kə Yam ni.

¹⁹ Nan ar ra na rəshi gwa'e,

<<Aa pali bobyə kə mən bobyə argon ni da'a.

Eso, aa sar ceti gam kə mən ceti gam ka.>>

²⁰ To akon mən bobyə ra? Akon es mən momi bar ra? Akon mən kulci mbarəm kulci kə Musa ra? Akon munju ba kum wule wu mom bar kup gwa ra? Ase Yam pali bobyə kə atl kən den kədləm pitən ni da'aya?

²¹ Nan gip bobyə kə Yam mbarəm den kaar atl mani momi Yam təp kar bobyə gəzən dawo, ar gholi mbatl Yam den tə dəli munju ngəsh wur den Yam təp kə ba wazu kan pən'e kədləm shirəm ni gwa.

²² Mən Yahuda ni den ngeni shini bar kə nəmi bi na ame, munju kan mən Yahuda ni da ngapo wini den ngeni bobyə.

²³ Miwo mə pi ni wazu kə Almasihu kan ba ti den kin gwa, bar kə pati asəm də mən Yahuda kan kədləm shirəm kar munju kan mən Yahuda ni da gwa.

²⁴ Ama də munju Yam la wur bi, mən Yahuda na munju mən Yahuda ni da'a, Almasihuwo ndərtən na bobyə kə Yam ni.

²⁵ Domici argon tu kan Yam pi kan mbarəm ba shin wule kədləm pitənno, ar nar man bobyə kə mbarəme, eso argon tu Yam pi kan ba shin wule holi ndərtənno ar man ndərtən kə bigul kə mbarəme.

²⁶ Mir byari, dam kən ni den kandatu kən ra nan lakən bi gwa. Kup gin ni na bobyə gip dli nan

lakən bi gwa da'a. Kup gin ni'e kiri mbarəm da'a, kan kup gin ni'e mimir kə kiri mbarəm da'a.

²⁷ Ama Yam zəzar ni bar ju kan kədləmi ni den ger kə mbarəm gwa kə də tə bi mən bobyə shame. Yam zəzar ni bar ju kan ndər da'a den ger kə mbarəm kə də tə bi ndəri mbarəm shame.

²⁸ Yam zəzar ni bar ju ba bite argon da'a na bar ju ba mbur ka na bar ju kan argon ni da'a kə də tə sar bar ju kan mbarəm ba shin'e hoyi ni gwa.

²⁹ Tə pi ni untu bəse də murgon bo ngetl cina də Yami.

³⁰ Yam ni pi kə dəm gwas gip Almasihu Yesu. Ti ni tə kem Almasihu dəmi mi bobyə, pitən dlat, ne markəm den bi kə Yam na zami dəltən gəmi.

³¹ Ra untuwo, ar dəm wi kandatu kan rəsh gwa'e, <<Muntu baa bo ngetlo, tə bo ngetl gip Babomi.>>

2

Shirəm den Yesu kan ba den kin gwa

¹ Mir byari, nan a dīr kar kən kə də a yari in bar ju kan na ghuuni kan Yam godemo, ba'e a yari in ni shirəmi na mani bi ko na bobyə gən da'a.

² Nan ami ra nan kəno a balni tor gip mbatl gən'e a mom argon gip kən da'a, se de Yesu Almasihu, ti tu kan baa den kin gwa.

³ A dīr ni kar kən gip holi ndərtən, na bərti na dədərtən na nari.

⁴ Shirəm gən ngap na wazu gəno ba'e na bobyə kə dəli mbatl kə mbarəm na mani shirəm ni da'a, ama a dəl ni mbatl kə mbarəm təp kar ndərtən kə Ruhu.

⁵ Ba kə ngəsh kən ni den bobyə kə mbarəm da'a ama gip ndərtən kə Yami.

Bobyə kə Yam kan Ruhū ba bi gwa

⁶ Kup na untu, mə shirəm na bobyə də munju kan kəm mbarəm wugwa, ama ba'e bobyə kə zhan kən ni da'a, ko də mən cina kə atl munju baa palka argon ni da gwa.

⁷ Ama mən ni den shirəm den bobyə kə Yam kan ra na ghuuni gwa. Bobyə kə Yam tuwo tə neni terka den bi dədatən gəmi.

⁸ Ko nəm gip mən cina kə atl kundərəndlip mom da'a, o wu mom ni fawo, na wu ba Babom mən nartən den kin da'a.

⁹ Ama ar ra na rəshi'e,
<<Bar tu ger shin da'a, kəm kum da'a,
ar si mbarəm mbatl da'a,
Argon tu kan Yam ne munju ba ndu ti baa
zam gwa.>>

¹⁰ Yam ɓuli miwi təp kar Ruhū. Ruhū kə Yam ba ngen tə ɓul bar kup, kup na dlyami bar kə Yami.

¹¹ Gip mbarəmo, woni mom damtən kə mbarəme, se ruhu kə mbarəmi nan ra gip ti gwani da'aya? Untuni es damtən kə Yamo murgon baa mani momi da'a se de Ruhū kə Yami.

¹² Miwo ruhu kə den kaar atl ni mə nəm da'a, ama Ruhū tu kan dəl kar Yam gwa ni, kə də mə mani momi bar ju kan Yam bi mi ləngət gwa.

¹³ Bar ju ni ca mə shirəm dene ba'e na bobyə tu kan mbarəm ba kulci gwa ni da'a, ama təp kar bobyə muntu kan Ruhū ba kulci gwa. Təp untu ni mə yari bar ju kan kə Ruhū ni tetla-tetla də munju kan kə Ruhū ni gwa.

¹⁴ Muntu kan na Ruhuyi dawo tɛ nɛm bar ju kɛ Ruhu kɛ Yam ni gwa da'a den kɛdlɛm bar ni kar ti. Tii mani momi gɛzɛn dak nan tɛp kar Ruhu ni ba mani momi gwa.

¹⁵ Muntu kan mɛn Ruhuno tɛ tlo shirɛm den bar kup, ti na gam gɛs ngapo murgon baa tloyi ti shirɛm da'a.

¹⁶ <<O fawo woni mom damtɛn kɛ Babom nan ti kulci ti gwawe?>> Ama damtɛn gɛmiwo kɛ Almasihu ni.

3

Domtɛn kɛ mɛn kopi na kɛ cina gɛzɛni

¹ Mir byari, a mani in pi shirɛm wule munju Ruhu ba kop nan wur gwa da'a, se de wule kɛ dli, pel gari gip Almasihu.

² Mal nyin ni a bi in den bi fɛngal gini, ba'e fɛngal mɛn latitɛn da'a, den kɛ ndɛr wi da'a. Aan, kɛkɛn ma kɛ ndɛr kɛ ciwi da'a.

³ Pitɛn kɛ mbarɛm kɛ dli'i gip kɛne, ghuve na tli yar yam ra gip dlom gini. Ra untuwo, kɛn ni wule mbarɛm kɛ atli, kɛn ni den pitɛn wule mbarɛm kɛ dli diya?

⁴ O fa, nan gon den wultɛn'e, <<Ami kɛ Bulus ni,>> gon es, <<Ami kɛ Apolos ni,>> kɛn ni den pitɛn wule mbarɛm ni katl da'aya?

⁵ Woni fa'e Apolos? Woni es'e Bulus? Mɛn mbap ni katl munju kan kɛ ngɛsh kɛn den Yam tɛp kar wur kandatu Babom bi ko gonge mbarɛm mbap gɛs gwa.

⁶ Ami ni a dlɛri, Apolos ni bi male, ama Yam ni kem kan ar ba nari.

⁷ Ra untuwo, muntu kan dləriyi na muntu bi maliwo den bi argon ni wura da'a, ama Yam muntu kan kem ar nar gwa.

⁸ Muntu dləri na muntu bi malo nəm ni wura, kano ko gonge gəzən baa zam batltən den bi mbap gəsi.

⁹ Domici mən berəm ni gip mbap kə Yami, kən ngapo kən ni kə Yami, tu'i bin kə Yami.

¹⁰ Den bi zo mbatl kə Yam nan bi miwo, wule mən mani tu'i bine, a la gəsi, gon ngap den tu'i dene. Ama də ko gonge mbarəm ngup ti na iri bin tu tə tu dene gwa.

¹¹ Den murgon ra es kan baa ba gəs bin gon bom na muntu kan ba wi gwa da'a, Yesu Almasihu ituwi.

¹² Ama murgon ni tu bin den gəs bin tu na zinariya ko na ghol gəlla ko na zo tate ko nyashi, ko jiri ko mommowo,

¹³ mbap kə ko gonge mbarəm baa buli. Gasiwo baa dəli kari, nan gip utun ba gode ti gwa, utu ngap na gam gəs baa gode mbap tu ko gonge mbarəm pi gwa.

¹⁴ Argon tu mbarəm tu'iyi ni dləro, ti nəm batltən gəsi.

¹⁵ Ar ni ngap ker kawo, mən tu'iyi ba zam ndetəne, kup na ti na gam gəso, ti zam dəltəne ama wule muntu kan dəl gip bələm utu gwa.

¹⁶ Kə mom ni'e kən bom kə Yam ni, kan Ruhu kə Yam ba dəm gip kən da'aya?

¹⁷ Muntu kup li bom kə Yam kawo, Yam baa li təkə. Bom kə Yamo dləran ni ar ra, kən ni ngap'e bom kə Yam tu.

¹⁸ Ba kə seni gam gin da'a. Gon gip kən ni ba shin wule ti mən bobyā ni gip zhan kəno, naa tə pali gam gəs kədləmi, kə də tə dəm mən bobyā ra.

¹⁹ Bobyā tu kan kə den kaar bar atl ni katlo, kədləm pitən ni kar Yami. Ar ra na rəshi'e, <<Tii nəm mən bobyā kə atl kən təp kə ba bobyā gəzəni.>>

²⁰ Eso, <<Babom Yam mom'e damtən kə mən bobyā kə pi mägən baro argon ni da'a.>>

²¹ Ra untuwo, ba də murgon bo ngetl na mbarəm da'a. Bar kupo gegin ni.

²² Ko Bulus ni ko Apolos, ko Kepas ko atl kundərəndlip, ko zami dəmi den kaar atli ko məshtəni, ko bar kə kəkəni, ko bar ju baa pi cina də, bar kupo gegin ni.

²³ Kən ngapo kə Almasihu ni, Almasihu ngapo kə Yam ni.

4

Mbap kə nye mən kartən kə Yesu

¹ Untun ar ndari kə pən mi den mir mən pi mbap kə Almasihu ni, munju Yam bi wur ge shirəm gəs kan ra na ghuuni gwa.

² Den untuwo, ba ndu'e munju ne wur gam baro wu dəm mən pitən dlat.

³ Karəmo, banyī bar ni da'a də wule kən ni ki tloyim shirəmi, untu dama, ko bom ba tloyi shirəmi. Ami ma a tloyi gam gən shirəm da'a.

⁴ Amo sor ni ami ra, ama untu ba gode ni'e a hol mägən pitən gon da'a. Babom ni ba tloyim shirəmi.

⁵ Ra untuwo ba kə zho in ni kə tloyi shirəm den argon kapən də pəti dīr da'a. But ni cwattən

kə Babomi. Gas ta ni ti ɓul bar ju kup kan ra na ghuuni gip dāmən gwa. Ti dɛli bar ju kan gip mbatl kə mbarəm gwa də momi. Ar ni ko gonge mbarəm ba zam də Yam dɛda ti den mbap gəsi.

⁶ Kəkəno, mir ɓyari, a cingər ni bar ju den gam gən na erim Apolos den bi zami gin kə də kə kulci ni kar mi den argon tu shirəm kən ba yari gwa'e, <<Ba kə dlyam ni ka na bar ju kan ra na rəshi gip shirəm kə Yam gwa da'a.>> Ra untuwo ba də gon gip kən pi tlorə den mən kulci gəs man kə gon da'a.

⁷ Woni pali'i bom na jen we? Unun ki nari, muntu kan bi ni bi'i da gwawu? In bi i'no unun kem kə ɓo ngetl wule bini bi'i dagwa?

⁸ Kən ra na kup bar ju kə ndu gwawi! Kə dām mən bar kə am wi! Kən den dāmi wule ga gun wi, mən ngapo den bi argon ni mən ra da'a! Də ma wule kən ga gunyi ni mən ma se mə dām gun nan kene.

⁹ Gip shini gəno Yam gode'e mən mir mən kartən gəs ni'e kə kaar gip ko unu, wule mun ju tloyi wur shirəm kə də ri wur eka. Atl kundərəndlip nemi ger wi na mir mən kartən kə Yam na mbarəme.

¹⁰ Mən kədləm ni den bi kə Almasihu, ama kəno mən bobyə ni gip Almasihu, mə hol bigul wi ama kəno mən ndərtən ni! Dəda kənwi mən ngapo mbur mika!

¹¹ Kəkən untu ma mən den kumi guzəm, na guzəm male, mən ra gip lusguru, den ci cina na ɓe gəmi mən ra na ba dāmi da'a.

¹² Mə pi mbap hoyi na am gəmi. In pi mi biwo, mə la'i mbarəm albarka. In kumi mi dliwo, mə ɓa mbatl dlom gəmi.

¹³ In yari mi mægən shirəmo mə nəmi wur na idə mbatli. Kup na untu mə dəm bar kə nge wi den kaar atli. Mə dəm bəci bar kə dədan wi kar mbarəme, kəkən ma untun ar ra.

Lirtən na dəli kəm kə Bulus

¹⁴ Ba'e a rəshi in ni kə də a la kən gip sham da'a, ama kə də a dəli in kəme den kən mimir gən kə ndu'i ni.

¹⁵ Kən nərə na mən kulci na womti gip Almasihu, ama kən ra na bəba na womti da'a, na ho bi gip Almasihu Yesu ni a dəmi in bəba təp kəba ri in zo shirəm kə Yesu.

¹⁶ Ra untuwo a lir kən də kə kop ni pitən gəni.

¹⁷ Ra untuwo, a kari in bar na Timoti nya gən muntu a ndu gwa, mən pitən dlat gip Babomi. Ti yari in ra den kanda kə dəmi gən gip Almasihu Yesu muntu kan dəm nəm na argon tu a kulci ko ako kə ba domtən kə mən kopi gwa.

¹⁸ Jenə wu den hori icin, wu shin wule aa'i dīr kar kən da'a.

¹⁹ Ama aa dīr kar kən bəle-bəle, na ndu'i kə Babomi, kan a ngen momi ba'e katl kandatu mən hori icin ju ba shirəm gwa da'a, ama ndərtən tu wura nari gwa.

²⁰ Dəmi kə Yam gun gip mbatl kə mbarəmo den shirəm kə bini katl da'a, ama kə ndərtən ni.

²¹ Na unun kə ndu a dīr kar kənu? A dīr na rəba kə dəli in kəma ko a dīr gip ruhu kə ndutən na idə mbatli?

5

Tloyi shirəm den mən muri na mətli na moni kari

¹ A kum'e muri na mətli na moni kari narka gip dlom gini, munju ba zam da'a ko gip mbarəm ju kan mom Yam da'a gwa. Də wule mbarəm ba mur na gər kə base.

² Na untun kən den be ngetle! Ki pi dun mbatli, kə dəli ni mbarəm mən pi untu gip domtən gin diya?

³ Kup na ami ra nan kən gip dli da'a ama ami ra nan kən gip ruhu. A tare a tlo shirəm wi den badər mbarəm tu gip sun kə Babom Yesu wule ami nərə lasi.

⁴ Ra untuwo, kup wokoci tu kə dom kən kan ami ra nan kən gip ruhu, kan ndərtən kə Babom Yesu ra lasi,

⁵ ta'i ni Shetan mən warwat pitən tu də ri dli gəs e, kə də ruhu gəs zam dəltən ra den pət kə Babom.

⁶ Be ngetl gino ar hoyi da'a. Kə mom ni'e nye yisti njem ni ba kem də bəredi tli diya?

⁷ Dəli ni kor yisti tu ka, kə də kə dəm pel bəredi, kandatu kən ra bəredi bat na yisti gwa itu. Almasihu wule nye bagala jikat bədlabən gəmiwo tare mbosh wi.

⁸ Ra untuwo mə pini nyel gəmi bat na kor bəredi mən yisti, bəredi kə ngarci na dastəni, ama kə pi bar dlat na ge shirəm.

⁹ A rəshi in gip təlankur gən'e ba kə ngash ni gam na mən muri na mətli kari da'a.

¹⁰ Ba'e mən muri na mətli kə den kaar atl ni a yari da'a ko mən ndu'i bar kə mbarəme, na mure, ko mən ware. In untuno ki za dəmi den kaar bar atl ituwi.

¹¹ Kəkəno a rəshi in ni den ba kə meni gam na kup muntu ba la bi gam gəs'e mən kopi ni, ama mən muri na mətli kari na mən ndu'i bar kə

mbarəme na mən ware, na mən usən shirəmi ko mən tle ɗu'e ko mure. Ba kə cini fingal na badər mbarəm ju da'a.

¹² Unun mo'əm na munju kan kari kan a tloyi wur shirəm gwawu? Munju gip mən kopi gwani ki tloyi wur shirəm diya?

¹³ Yam ni baa tloyi shirəm munju nan gwagəmi ni da'a gwa. Dəli ni mən ɗasi tu tuka gip kəne.

6

Ba də mən kopi ri ezən cina də mən bən da'a

¹ Gon gin nərə na shirəm den esiwo kə kur ri cina də mən bən kan mom Yam da'a də tloyi in shirəm ba'e cina də ya'en mən kopi da'aya?

² O fawo kə mom ni'e mbarəm kə Babom ni baa tloyi mbarəm den kaar atl shirəm diya? Tun kan kən ni ki tloyi mbarəm shirəm den kaar atlo, ki mani tloyi shirəm den mir shirəm ju kan gip dlom gin gwa diya?

³ Kə mom ni'e mi tloyi shirəm mir mən kartən bar kə Yam diya? Bare mir bar ju kan kə den kaar atl kən gwa?

⁴ Kən ni na bar ju ki ri cinawo, unun kem kə ri kar mbarəm ju kan argon ni də mbarəm kə Yam da'a we?

⁵ A yari ni untu ra kə də a bi in shame. Kə shin wule gip kəno mən bobyə gon ra kan ba mani tle gam kə bar ju gwa diya?

⁶ Ama də wule mən kopi bari erim gəs cina də mən bən kə tloyi shirəm, cina də munju kan mən kopi ni da'a!

⁷ Pi shirəm den bar ju nan baa ri in cina də mən bən ma ndetən ni kar kəne. Unun kem kii mani

te mbatl karka in pi in wani bar da'a we? Unun kem kii mani za'i dā zote in bar gin ka dawu?

⁸ Ar tu kēn ma na gam gin kē pi mbarēm wani bari. Kē pa nēmi mbarēmka bar ju kan gwazin ni gwa. Untu ni kē pi ya'ēn pa'e.

⁹ Kē mom ni'e munju ba pi dlat dawo wii zam dē Yam dēm gun gip mbatl gēzēn da'aya? Ba dē jili in nēka da'a, mēn muri na mētli ko moni kari gon ra, ko mēn ware, ko muntu kan mur na muntu gudlumi wi, ko mēn muri na moni ko mētli den tēp tu kan ra kor dagwa,

¹⁰ ko mure, ko mēn ndu'i bar kē mbarēme, ko mēn tle dū'e, ko mēn bes shirēmi, ko mēn ngarci gon kan ba zam totēn gip bom las tu Yam'e gun gwa da'a.

¹¹ Jen gip kēn faro unjun wura. Ama kēkēno ho kēn kawī, Yam ne in markēm kē dēm gwas wi, kē'i na warwat pitēn da'a cina dē Yam gip sun kē Babom Yesu Almasihu na tēp kē ba Ruhu kē Yam gēmi.

Dāda ni Yam na dli gini

¹² Kē wule, <<Aa mani pi bar kup,>> ama bar kup ni baa nem am ra gip dēmi gēn da'a. <<Aa mani pi bar kup,>> ama aa dēm zher kē argon da'a.

¹³ Kē wule, <<Fingalo, pi ni den bi kē tu'e, tu'i ngapo den bi kē fingali, kan Yam baa li kup ropi ka.>> Dliwo pi ti ni kē pi muri na moni ko mētli kaari da'a ama pi ti ni kē Babomi, Babom ngapo kē dli.

¹⁴ Yam, tli Babom gip mēshi mbarēm tēp kē ba ndertēn gēsi, untuni tii tli mi pa'e.

¹⁵ Kə mom ni'e dli gino kətə dli kə Almasihu ni diya? Imni a pən kətə dli kə Almasihu kan a ngash na kə gər mən bi gəs kari we? Ba pi da'a!

¹⁶ Kə mom ni'e muntu ngash dli gəs na gər mən bi gəs kariwo wu dəm dli nəm nan ti ituwi diya? Ar ra na rəshi gip shirəm kə Yam'e, <<Ropiwo wu wi dəm dli nəm ituwi.>>

¹⁷ Ama kup muntu nan me gam na Babomo, wu dəm nəm nan ti gip ruhu ituwi.

¹⁸ Kətəri ni muri na mətli ko moni kari! Kup nami warwat pitən ju mbarəm ba piwo kə den kar dli ni, ama kup muntu mur na mətli ko moni kariwo, warwat pitən ni tə pi dli gəsi.

¹⁹ Kə mom ni'e dli gino ba dəmi kə Ruhu kə Yam ni kan gip kən gwa, muntu nan kə zam kar Yam gwa diya? Dəmi kə gam gin ni kən dene da'a.

²⁰ Yam wur kən ni na zo bari. Ra untuwo dəda ni Yam na dli gini.

7

Ghuntən den dəmi kə gudlumi

¹ Den bar ju kə rəshimo, ar mbun'e də mbarəm dəm tə ra na gudlumi da'a.

² Ama kə də kətəri muri na mətli kari kan den ta piwo, də ko gonge mbarəm nəra na gər kə gam gəsi, kan ko gonge gərmətli tə nəra na bakos gəsi.

³ Də kos pi bar ju kan nəm ti den tə pii gər gəs gwa. Untuni es gəri ma tə pi bakos untu.

⁴ Gəri ra na shirəm kə yari den dli gəs da'a ama tə bi bakos gəsi. Untu ni es bakos ma tə ra na shirəm kə yari den dli gəs da'a ama tə bi gəri.

⁵ Ba də gon gin saari esi dli gəska da'a, se de na bali gip dlom gəzən kə mir muri njem kə də kə

zam kə kurni gəs gip shirəm na Yami. Den kar kə untuwo kan kə pali ni muri na ya'əni bəse də Shetan gode in den holi mani nəmi gam gini.

⁶ A yari ni untu gip shini argon tu baa mbuuni in gwa, ba'e Yam ni wuləm'e a yari in untu da'a.

⁷ Ndu'i gəno də wule kup gino wule ami ni kən ra. Ama ko gonge mbarəm na bar tu Yam bi ti gwa. Gono bi ti mənəkəni, gon ngapo mənta.

⁸ Də munju kan gudlumi wi da'a na guriwo, a wule, ar mbun wu dəm untu kandatu ami ra na gudlumi da'a gwa.

⁹ Ama wini wi mani nəmi gam gəzən dawo, wu gudlumi, ar mani də gudlumi na də warwat ndutən ci mbatli.

¹⁰ Munju na gudlumi ngapo a yari in shirəm tu, ba'e ami ni da'a, ama Babom ni, den'e ba də gər za ba bakos gəs ka da'a,

¹¹ Tin tə za bakos gəs ka ngapo, ti'i gudlumi na gon da'a, ar mani tə pal kar bakos gəs. Kosi ngapo ba tə kar gər gəs ka da'a.

¹² Namiwo, ami ni a yari, ba'e Babom ni da'a. Gon gin nərə na gər gəs nan mən kopi ni da'a, ama gəri ni pən ti dəm nan tiwo, to, ba tə kar ti ka da'a.

¹³ Gər tu kan bakos gəs mən kopi ni dawo, kosi ni pən ti dəm nan ti ngapo, ba də gəri za təkə da'a.

¹⁴ Kos tu kan mən kopi ni dawo dləran ni tərə təp kar gər gəs kan mən kopi ni gwa, kan gər tu kan mən kopi ni dawo, tə dəm dləran wi təp kar kos gəs kan mən kopi ni gwa. Untuni dawo, mimir gin ba hol dəmi dləran, ama wini wu pi untuwo mimir gəzəno dləran ni wura.

¹⁵ Ama muntu kan mən kopi da'ayi ni ndara tə za mən kopiyiwo, ti mani ndaratəni. Ar ni

dəm untuwo erəm mətli ko moniyi'i bali na zap gudlumi da'a. Yam la mi ni bi kə dəmi zhəlili.

¹⁶ Ki gəri mən kopiwo, kə moma ko kin ki dəli bakos gi gwa? Ko ki kosi mən kopiwo, kə moma ko ki ni ki dəli nagər gi gwa?

Dəmi tu kan Babom ba ndu gwa

¹⁷ Ra untuwo, ar mbun də ko gonge mən kopi tə pi dəmi gəs kandatu Yam ne ti nan la ti bi gwa. Muntu ni'e argon tu a yari den də kop gwa gip kup ba domtən kə mən kopi Yesu.

¹⁸ Mbarəm nəra na səri wokoci tu Yam la ti bi gwaya? Ba də tə ngen tə dəm ndubuli da'a. Mbarəm nəra ndubuli wokoci tu Yam la ti bi gwaya? Ba tə ngen də sər ti da'a.

¹⁹ Sərtən ko dəmi ndubuli bite argon da'a. Pi argon tu Yam wule də pi gwani ni'e argon tu kan mani gwa.

²⁰ Ra untuwo, na də ko gonge mbarəm dəm las tu kan Yam ne təra nan la ti bi gwa.

²¹ Kən zher ni nan Yam lakən bi gwaya? Ba də ar ghun kən ni da'a, ama in ki mani zami dəmi kə gam giwo, da'i ngeni.

²² Zher tu kan Yam la ti bi kə ngəshtən den Babomo, gip Babomo mən dəmi kə zami gam gəs ni. Untuni esi, muntu kan den dəmi kə zami gam nan Yam la ti biwo, zher kə Almasihu ni.

²³ Na wurpi na nari ni wur kəne, ba kə dəm ni zher kə mbarəm da'a.

²⁴ Mir byari, na də ko gonge mbarəm kan kə Yam ni gwa, na tə dəm kandatu kan Yam la kən bi gwa.

Munju na gudlumi da'a na mətli ju kan guri gwa

²⁵ Den shirəm kə munju kan na gudlumi dawo, Babom pim shirəm den argon tu wi pi gwa da'a, ama a yar ni shini gən den ami mbarəm ni kan ba kum shirəm gən gwa den Yam wim mal atl wi gip zo mbatl gəsi.

²⁶ Den bar kə tli mbatl kə zhan kən kan den dīrtəno, a shin ar ndari də mbarəm dəm untuyi.

²⁷ Ki ni na gudlumi ya? Ba kə kar gərīka da'a. Kə gudlumi wi da'aya? Ba kə ngen gudlumi na gər da'a.

²⁸ Ama ki ni kə gudlumi wo kə pi warwat pitən da'a. Nye gər ni gudlumi ngapo, tə pi warwat pitən da'a. Ama munju kan gudlumiwo wi kum dli den bar na womti kan baa ghun wur gip dəmi gəzən den kaar atl kəni. Muntu ni'e argon tu a shini in gwa den ba kum ni dli da'a.

²⁹ Mir byari, argon tu a ndu yariwo ar ni'e wokoci nar da'a. Cina dəwo munju kan na mətliwo, wu dəm wule wi ni na mətli da'a.

³⁰ Munju den pi dun mbatlo wu dəm wule wu pini dun mbatl da'a. Munju den ghol mbatl ba pal wule wu pini ghol mbatl da'a. Munju wur bar ngapo wule wi ni na argon gwazin da'a.

³¹ Munju kan den baltən na bar kə den kaar atlo, ba də wu ne mbatl gəzən dene da'a. Kandatu atl kundərəndlip rawo ar ba paka.

³² A ndu'e ba də argon ghun kən ni da'a. Muntu na gudlumi dawo, bar kə Babom ni'e ghuntən gəsi, kandatu ti gholi mbatl Babom gwa.

³³ Ama muntu kan gudlumiwo bar ju ba ghun tiwo kə atl ni, kandatu ti gholi gər gəs mbatl gwa.

³⁴ Damtən gəs rapdlan ka ituwi, gər tu kan gudlumiwi da'a ko nye gəro, wu dam wur ni den

Babom hoyi kandatu wi dām dlēran gip dli na ruhu gwa. Ama munju na moniwo bar kē atl ni ba ghun wuri, domici wu ndu'e wu gholi moni gēzēn mbatli.

³⁵ A yari ni muntu den ar mbuni in ra ni, ba'e dā a tlat kēn deni ni da'a, kē dā a kērkēmi in dāmi gin ni, dā kē kur ni gēs gip bote Babom, ba'e na rapdlan mbatl da'a.

³⁶ Murgon ni shin wu ne na nye gār den'e wi gudlumi, kan tē shin'e tē den pi argon tu kan ndari da'a, ama tē ndu ti hoyiwo, se tē gudlumi nan ti. Ti ni tē pi untuwo, tē pi warwat pitēn da'a.

³⁷ Ama mbarēm tu ni pēni mbatl gēs den'e ti'i gudlumi nan ti da'a, kan ti mbu nēmi gam gēsi, ar nēm ti te yarka tē gudlumi nan ti da'a, muntuwo dlat ni tē pi.

³⁸ Ra untuwo, muntu kan gudlumi na nye gār tu kan wu ne den wi gudlumi nan tiwo, tē pi dlat. Ama muntu kan gudlumi nan tiyi dawo, tē pi argon tu kan mani mbuntēn gwa.

³⁹ Gār mētli ba za bakos gēs da'a kosi ni ra na ge mbatl gwa, ama bakos gēsi ni mēsh kawo, ti mani gudlumi na muntu tē ndu gwa, ama dā mēri nē ra gip mēn kopi Babomi.

⁴⁰ Ama gip shini gēno, dāmi gēs untu baa gholi ti mbatl mani. Gip shini gēno ami na Ruhu kē Yami.

8

Fingal tu kan ba ta'i bar ju ba bote wur gwa

¹ Kēkēno den fingal tu kan ba ta'i bar ju ba bote wuro, mē mom'e kup gēmiwo mēn ra na momi

bari. Momi bar ngapo ar ba kem tlorā, ndutən ngapo ar ba kem ne am mbarəm kup.

² Munju kan ba kum'e wu mom argono, wu mom kanda tu ar ndari wu mom gwawī da'a.

³ Ama Yam mom kup muntu ba ndu ti gwa.

⁴ Untuwo, den bi ci fīngal tu kan ta'i bar ju kan ba bote wuro, mə mom'e, bar ju kan ba bote wuro argon ni da'a ko njem gip atl kup, eso mə mom'e, <<Yamo nəm ni gon'i da'a.>>

⁵ Kup na bar jen ra nan ba wul wur'e yam gwa to yamka ko sur atli, untuni, ga yam na babom ra na womti,

⁶ kup na untu, kar miwo Yam nəm ni. Ti ni'e Bəba, muntu təp kar ti ni bar kup zam dəmi, muntu kan gip ti ni mə zam dəmi gwa, Babomo nəm ni Yesu Almasihu, təp kar tini bar kup zam gəs dəmi, kan gip tini mə zam dəmi.

⁷ Ama kup mbarəm ni mom untu da'a. Jen kan ba bote bar ju ba bote wur dəmi dliwo, wini wu ci fīngal wariwo, wu kum wule fīngal tu wu ciwo fīngal kə argon tu ba bote ti gwa ni. Damtən gəzən ndər da'a, wu shin wule wu dəm bar kə dədan wi, se ar ghun wuri.

⁸ Fīngal ba dīr mi kosak na Yam da'a, mən ni mə ci da ma mə ca ka da'a, mənni mə ci ma ar mbəli mi argon da'a.

⁹ Ama Ngup kənni ba də zami gam gin tu kem kə dəm tat pati asəm də munju damtən gəzən ndər da gwa.

¹⁰ Ama gon nərə, kan damtən gəs ndər da'ani shin ki, ki kan kə mom bar gwa, den ci te bin war kawo, muntu baa ndəri ti bigul kə ci fīngal tu ta'i bar tu ba bote ti gwa diya?

¹¹ Untuwo, momi bar gi tu baa kem ndetən kə muntu kan Almasihu məsh den bi gəs gwa.

¹² Kənni kə pii munju damtən gəzən ndər dawo, Almasihu ni kə pi ti warwat pitəne.

¹³ Untuwo, argon tu a ci ni baa kem erəm kə ndetən gip warwat pitəno, ko njem a'i ci tlu da'a, bəse a kem erəm gən ndetəne.

9

Bar ju ar nəm də pi mən kartən kə Yesu gwa.

¹ Ami ni na enci diya? Ami nye mən kartən kə Yesu ni diya? A shinni Yesu Babom gəmi diya? Kən ni'e argon tu kan mbap gən gip Babom gəri gwa diya?

² In ami nye mən kartən kə Yesu ni kar jen dawo, na ho bi ami nye mən kartən kə Yesu ni kar kəne! Domici kən ni'e seda kə dəmi gən nye mən kartən gip Babomi.

³ Na muntun a ho gam gən cina də munju kan ndu tloyi shirəm demən gwa.

⁴ Mə ndari ni də bimi ci na tle diya?

⁵ Mi mani ni pəni gər kushi kan ngəsh ti den Yesuwi nan mi kandatu nami mir mən kartən kə Yesu na erəm kə Babom na Kepas ba pi gwa diya?

⁶ Ko ami na Barnaba ni katl ar nəm mə pi mbap kə də mə ci na gam gəmi wu?

⁷ Woni den pi mbap kə mən bi'utu, kan də wule tini tə ci na gam gəsü? Woni baa ngani kən inabi kan də wule ti ci gəri kini dawu? Woni baa le tla kan də wule ti tla mal nyini dawu?

⁸ A yari ni untu den kopi kə mbatl kə mbarəm na? Untu ni ma kulci kə Musa yari diya?

⁹ Anra na rəshi gip kulci kə Musa'e, <<Ba kə la'i mbutum tla kan den co'i o gwa da'a.>> Tla ni katl Yam ba mom nan wura?

¹⁰ Den mini tə shirəm da'aya? Na ho bi den mini rəsh muntu. Ar mbuni də mən kori bar na mən co'i o la mbatl zami argon tu ndar wur gwa gip bar kə kəni.

¹¹ In mə ngani ni badər kə ruhu su mbatl gin kawo, bar argon ni mən ni mə zam bar kə atl kar kən gwaya?

¹² Jenni baa mani zami ne am rawo, məwo mə man wur diya? Kup na untu mə pi ampani na zami də pi mi untu da'a ama mə ba mbatl dlom gam gip bar kup na də zam argon tu kan ba la asəm gip pi mbap zo shirəm kə Almasihu gwa.

¹³ Kə mom ni'e mən pi mbap gip bom kə Yamo lasi ni wu zam fingal gəzən da'aya? Mən mbap kə ba las tu ba ta'i Yam baro, wu zam ni gwazin gip bar ju mbosh gwa diya?

¹⁴ Untuni Babom yari den'e mən wazu zo shirəmo, wi zam bar kə fingal gəzən təp kə mbap tu.

¹⁵ Ama a pi ampani na ko nəm gip bar ju kan ar ndari də pim gwa da'a, ba'e a rəshi in ni muntu kə də kə pim untu da'a. Ar manim a məshka, na a hol be ngetl na muntu.

¹⁶ Kup na ami den wazu zo shirəm mən təmtəni, ar dəmim bar kə be ngetl da'a, nan ar nəmən te yarka kə pi gwa. Kashto gəni, ami ni a pi wazu zo shirəmi da gwa.

¹⁷ Də wule kə ndu'i kə mbatl gən ni a piwo, aa zam batltəne, ama nan kə ndu'i kə mbatl gən ni dawo, ar dəm wi'e mbap gən ni'e a ne ger dene.

18 To, ununu'e batltən gənwe? Batltən gən ni'e a pi wazu zo shirəm kə Yesu ngələk. A pi ampani na kup bar ju ar ndari də pim gip mbap yari zo shirəmi da'a.

19 Kup na ami zher kə murgon ni da'a ama a pali gam gənka zher kə mbarəm kup, kə də a dəl mbarəm na womti.

20 Kar mən Yahudawo a dəm wule Ba mən Yahuda kə də a dəl mən Yahudayi. Kar munju kan ba kop kulci kə Musawo, a pali gam gən wule mən kopi kulci kə Musa (kup na ami ni den kopi kulci kə Musa da'a), kə də a dəl munju kan den kopi kulci kə Musa gwa.

21 Kar munju kan ba kop kulci kə Musa dawo, a dəm wule muntu ba kop kulciyi da gwa (ba'e Kulci kə Yam to gam gən da'i da'a ni ama ami ni gəs də kulci kə Almasihu), kə də a tla gam kə munju kan ba kop kulci kə Musa dagwa.

22 Kar mən ro'i bigulo gip ngəshtən gəzən den Yesuwo, a dəm wule mən ro'i bigule, kə də a dəl wur ra. A dəm bar kup wi kar ko gonge badər mbarəm wi, kə də ko təp imni a zam dəli jeni.

23 A pini untu kup den bi zo shirəmi kə də a zam albarka kə zo shirəmi.

24 Kə mom'e kə ba pəni sanwo kup mbarəm ni ba kətəre ama nəm ni ba ci gam baali diya? Ra untuwo, kətərni kə də kə zamni ci gam baali.

25 Mir mən cet ba lutini dli gəzən hoyi gip koonu. Wu pini kə də wu zam ci gam baal tu kan baa nuləm ka gwa, ama miwo kə ci gam baal tu kan baa nuləmka da gwa ni.

26 Den untuwo, a kətər ni katl da'a. Dluptən gəno itər ni a dlup da'a.

²⁷ O'o, a lutəni dli gəni, kə də a pali ti zher gəni, bəse den kaar kə pii jen wazuwo, ami na gam gən ngapo də byaləmka a hol zami ci gam baali.

10

Dəli kəm den argon tu kan zam mən Isra'ila gwa

¹ Mir byari, a ndu kə hol momi da'a kori gəmi terkawo wu kop gəs dun yami, kan kup gəzən wu kop gip bar bula'i.

² Pi batisma kup gəzən gip kopi Musa gəs dun yam na gip bar bula'i.

³ Kup gəzən wu ci nəm fīngal kə Ruhu tu,

⁴ kan kup wu tla nəm mal kə Ruhu tu. Mali kan wu tlawo, kar tləndər kə ruhu ni kan den ritən nan wurgwa, kan tləndəriwo Almasihu ni.

⁵ Kup na untuwo Yam pi ghol mbatl na womti gəzən da'a, kan ba ri wur eka gip ləpe.

⁶ Kup bar ju zam wuro dəli kəm ni ne mi den ba mə pini laam wani bar ju wu pi gwa da'a.

⁷ Ba kə dəmni mən bote bar ju ba bote wur gwa da'a, kandatu jen gəzən pi gwa. Kandatu ar ra na rəshi gwa'e <<Mbarəm dəm gəzən kə ci na tle na dlar na muri na mutli kari.>>

⁸ Ba mə pini warwat pitən kə muri na mətli kandatu jen gəzən pi gwa da'a, kan mbarəm zangu hauya nəm na myakan ba məshka (23,000) pəti nəm.

⁹ Ba mə gode ni Almasihu kandatu jen gəzən pi gwa da'a, kan ici ba ri wur eka.

¹⁰ Ba mə ngwar ni kandatu jen pi gwa da'a kan mən ri mbarəm e ba ri wur eka gwa.

¹¹ Bar ju kup zam wurni kə də shini kan ba rəsh kə də dəli mi kəme, mən munju kan patən kə zhan dīr den mi kosak wu gwa.

¹² Ra untuwo, kup muntu kan ba kum wule tēra dloro, tē zhit ndər, ba tē ndaka da'a!

¹³ Godetən gon ra da'a nan zam kən wu kan tafe zami nya mbarəm wu gwa da'a. Yamo mən pitən dlat ni, ti za kən də gode in ar man dərten kə bigul gin da'a. Ama wokoci tu den gode gino, ti pi in guntəp dəltəne kandatu ki mani kuri gəs gipi gwa.

¹⁴ Ra untuwo, kən berəm gən kə ndu'i, kətərini bar ju ba bote wur kan Yam ni dagwa.

¹⁵ A shirəm ni nan kən den kən munju kan mom kə pi gwa ni, zhit ni gam gin kə shin ni argon tu kan a yari in gwa.

¹⁶ Gal godiya muntu kan mə gode Yam nariwo, arni kem mi dəmi nəm gip bəran kə Almasihu diya? Kan bəredi kan mə ceno, arni ba kem mə dām nəm gip dli kə Almasihu diya?

¹⁷ Nan bərediwo nəmno, eso mən kan ra na womti ma dli nəm ni, domici kup gəmi bəredi nəm tu ni mə ci.

¹⁸ Kulci ni den pitən kə mən Isra'ila, munju ba ci fīngal ju ba ta'i Yamo ngashi gam ni wu pi na ba kerī bar ju dīri Yam gwa diya?

¹⁹ Argon tu a yariwo ar ni'e bar tu mboshi bar tu ba bote tiyi ni'e argona, ko bar tu ba bote tiyi ni'e argoni?

²⁰ O'o, ama argon tu munju kan mom Yam da'a ba mbosho, dun itər ni wu mboshi wuri, ba'e Yam ni wu mboshi ti da'a. A ndu'e kə ngash gam na dun itər da'a.

21 Ar ba pi da'a, kə tla gip gal kə Babom kə pal kə tla gip gal kə dun itəri. Arba pi da'a, kə ci fīngal den tebər kə Babomi kan kə pa ci den tebər kə dun itər da'a.

22 Kə wo ni Yam kə pi ghuve ya? Mə man təni ndərtəna?

Pini bar kup den bi dāda Yami

23 <<Aa mani pi kup argon tu a ndu gwa,>> ama bar kup ni ba bitem argon da'a. <<Aa mani pi kup argon tu a ndu gwa,>> ama bar kup ni ba ne'i am ra da'a.

24 Ba də mbarəm pi ho bar gam gəs katl da'a, ama tə pi argon tu ba mbuni nami gwa.

25 Cini tlu tu kan ba wurka kə ba bar pət gwa, ba kə ngenni momi dene da'a, den bi damtən kə mbatl gini.

26 Anra na rəshi'e <<Atl kundərəndlipo kə Babom ni, na kup bar ju gipi gwa.>>

27 Muntu kan ngəsh ti den Yesu da'a gon ni lakən bi kə ci fīngalo, kən ni kə riwo, cini fīngal tu ne cina da in gwa, bat na momi ngeni dene den bi damtən gini.

28 Ama murgon ni wul kən'e, <<Tlu kəno kə bar ju ba bote wur gwa ni,>> ba kə cini da'a, den bi damtən kə muntu kan yari'i gwa bəse də damtən gin byal kəne.

29 Damtən kə mbarəmi ni a yari, ba'e ge da'a. Gon gin baa mani wultən'e, <<im nifa damtən kə gon ba kem də enci gən pakawe?>>

30 Ami ni a goode den fīngal gəno, unun kem baa shimən na dun ger den ci argon tu a goode Yam gwawu?

³¹ Kup argon tu kə pi ko ci ko tlewo, pini kup den bi dɛda Yami.

³² Ba kə dəmini jen bar kə pati asəm da'a ko mən Yahuda ni, ko də munju kan mən Yahuda ni dagwa, ko də mən kopi Yami.

³³ Pini kandatu a pi gwa. A pini argon tu mbarəm baa kum təmi gip kup argon tu a pi gwa. Gam gən ni katl a ngeni ti ho bar da'a ama də mbarəm na womti zam dɛltən ra.

11

¹ Kulci ni argon tu a pi gwa kandatu kan a kulci argon tu Almasihu pi gwa.

Kulci den ghumi gami.

² A dɛda kəne, domici kə tune namən gip bar kup, kən ra dlakət na bar ju a kulci in kandatu a wul kən'e kə pi gwa.

³ Ama a ndu kə mom'e, gam kə ko gonge moniwo Almasihu ni, gam kə gər mətli ngapo moni ni, kan gam kə Almasihu ngapo Yam ni.

⁴ Kup moni tu shirəm na Yam ko tə yari shirəm kə Yam na gam gəs na ghumiwo, tə mbur ni kə cina da ti.

⁵ Ama gər mətli tu kup ba shirəm na Yam ko tə pi yari shirəm na gam gəs na buliwo, tə mbur ni bakos gəsi. Nəm ni ar ra na də fili ti gam ka.

⁶ Gər mətli ni baa ghum gam gəska dawo, se də fili gamka. Ama ti ni tə shin'e bar kə sham ni də fili ko də mboshi ti ta gamkawo, se tə ghum gam gəska.

⁷ Ar ndari də moni ghum gam gəska da'a, nan ti kama na naartən kə Yam ni gwa, ama gər mətliwo den bi naartən kə moni ni.

⁸ Moniwo dɛli ti ni gip gər mətli da'a, ama gər mətliwo dɛli tɛ ni gip moni.

⁹ Domici pi ni moni den bi kə gər mətli da'a, ama gər mətliwo pi tɛ ni den bi kə moni.

¹⁰ Ra untuwo, ar ndari dɛ gər mətli ghum gam gəska. Pi untu baa gode'e ti nɛ ra atli na moni, den bi kə mir mən kartən kə Yami.

¹¹ Kup na gip Babomo, gər mətliwo bom ni tɛra na moni da'a, untu ni es moniwo bom ni tɛra na gər mətli da'a.

¹² Kandatu gər mətli dɛl ni gip moniwo, untu ni es moniwo gər mətli ni gər ti, ama bar kupo kar Yam ni ar dɛli.

¹³ Se kə tlo ni shirəmi na gam gini, ar ndari dɛ gər mətli shirəm na Yam gam gəs ra na buli ya?

¹⁴ Kandatu Yam pi ma ar gode'e moni nɛra na tlyari ta gamo bar kə sham ni kar ti.

¹⁵ Ama gər mətli ni na tlyari ta gamo, bar kə tlora ni kar ti diya? Bi ti ni tlyari ta gam kə dɛ ar dɛmi ti bar kə ghumi gam gəsi.

¹⁶ Murgon ni ba ndu dɛli shirəm den muntuwo, mən ra na tɛp gon kan mə kop gwa da'a, ko gip domtən kə mən kopi kup.

Ghuntən den ci fɪngal kə Babomi

¹⁷ Den shirəm tu ari kə yari kəkəno a dɛda kən da'a, den domtən gino kə kərkəm bar ni da'a ama kə liika ni.

¹⁸ Na parewo, a kum'e, gip domtən gin kə mən kopiwo, gam gin ba dɛm nəm da'a. Har a pare nɛmi shirəmi wi.

¹⁹ Ar nəm dɛ zam tatli gam gip kəne, kə dɛ mani momi munju ba kop Yam hoyi gip kən gwa.

²⁰ Ase kən ni kə dom kən kə ba lasi nəmo fīngal kə Babom ni kə ci da'a!

²¹ Domici kə ba ci fīngalo, ko gonge ba neni ger den gal gəsi, gono guzum ni tə kumi, gon ngapo tə tla ar tlo tiwi.

²² A! Kən ni ra na bom kan kii ci kə tla gwa diya? Ko kən ni den mburi domtən kə mən kopi Yam ka, təp kəba bi sham munju am ri wur kaar da gwa? Unun aa wul kən rawu? A dəda kəna? O'o, aa dəda kən da'a.

²³ Argon tu kan a nəm kar babom gwa ni a yari ine, Babom Yesu gas tu kan bi təkawo, tə pən bəredi,

²⁴ nan tə goode Yamo, ar ni tə ngetəli, kan tə wule, <<Mun tuwo dli gən ni, muntu ra den bi gin gwa, cini cina na pi untu den bi tune naməni.>>

²⁵ Den kaar fīngaliwo, ar ni tə pən gali, kan tə wule, <<Gal kəno pel gudlum shirəm ni muntu tabbate in na bəran gən gwa. Pi ni untu kup wokoci tu kan kən den tle gwa, den bi tune naməni.>>

²⁶ Gas tu kup kən den ci fīngal tu, kən ni es den tle gip gal tuwo, kən den yari məshtən kə Babom ituwi ar ri gas tu tii pal sur gwa.

²⁷ Den untuwo, muntu kup ci fīngal tu, ko tə tla gip gal kə Babomi, den təp tu kan ndari da'awo, tə pi ni warwat pitən kə mburi dli na bəran kə Babom Yesu.

²⁸ Ar mbun də mbarəm zhit gam gəs kakani, kan tə nde ci bəredi kan tə tla gip gali.

²⁹ Muntu kup ci tə tla na dəda dli kə Babom dawo, hukunci ni tə ci na tle gam gəsi.

³⁰ Argon tu kem na womti gin ndər da'a na kumi dli gwa itu. Na womti gin ngapo wu nde umur

kawi, wu məsh ka ituwi.

³¹ Ama mən ni mə zhit gam gəmi na gam gəmi hoyiwo, mii nda gip hukunci da'a.

³² Babom ni tloyi mi shirəmo, mən den zami horo ituwi, den ba də hukunte mi na nami mbarəm kə den kaar atl da'a.

³³ Ra untuwo, mir byari, kən ni kə mo gam kə ci filgalo, but ni ya'əni.

³⁴ Murgon tu ra na guzumo, tə ci rən bomka, kə də kən ni kə dom kəno, ba ar dəli in hukunci da'a. Den nami shirəm ngapo, ami ni a cwato, aa yari in bari jen kan kii kop gwa.

12

Bar ju Ruhu kə Yam ba bi gwa

¹ Mir byari, kəkəno den shirəm kə bar ju Ruhu ba biwo, a ndu'e kə hol momi da'a.

² Kə mom'e nan kə dəm mən kopiwi dawo, jili inka den kopi bar ju ba bote wur kan na bi da gwa.

³ Ra untuwo, a ndu kə mom'e murgon ra da'a kan ba shirəm təp kar Ruhu kə Yam kan baa wule, <<Yesu ra na bi gip ti!>> Untu ni es murgon ra kan baa mani wultən'e, <<Yesu Babom ni,>> se təp gip ndərtən kə Ruhu kə Yami.

⁴ Bi bar ra na womti, ama Ruhuwo nəm ni.

⁵ Mbap kə pi ra na womti, ama Babom nəm ni ba pi ti.

⁶ Mbap ra na womti, ama kup gəzəno Yam nəm ni ba bii ko gonge mbarəm tə pi.

⁷ Yam bi ko gonge mbarəm bi bar kə Ruhu den də ne am mbarəm kup ra.

⁸ Gono bi ti ni bi bar kə Ruhū kə shirəm na bopya. Gon ngapo bi ti ni bi bar kə shirəm kə momi bari, təp kar nəm Ruhū tu.

⁹ Gono bi ti ni mani ngəshtən den Yam təp kar Ruhū tu. Gon ngapo kə mani pəni mbarəm kumi dlika təp kar Ruhū tu.

¹⁰ Gono pi bar kə dləkəntəne. Gono bi bar kə yari shirəm kə Yami. Gon ngap momi Ruhū na dun itəri. Gono mani pi shirəm gip bi na womti, gon eso pasare bi na womti.

¹¹ Bar ju kupo Ruhū nəm ni ba kem wur kə pitəne. Tə bii ni ko gonge gəzən kandatu tə ndu gwa.

Kup gəmi kəti kə dli nəm ni.

¹² Kandatu kan dli ra nəm, təra es na kəti na womti. Wi kətiyi ngap, kup na wi ra na womtiyo, dli nəm ni. To, untu ni Almasihu ra.

¹³ Kup gəmiwo pi mi ni batisma gip Ruhū nəm mə dəm dli nəmwi, mən Yahuda ko munju mən Yahuda ni da'a, ko zhere ko mimi, kup gəmiwo mə tla ni gip Ruhū nəm.

¹⁴ Dliwo kəti nəm ni da'a, kəti ni na womti.

¹⁵ Asəm ni wule, <<Tun kan ami am ni dawo, ami kəti kə dli ni da'a.>> Yari untu ni baa kem də dəli tika gip kəti kə dli da'a.

¹⁶ O kəm baa wule, <<Tun kan ami ger ni dawo, ami kəti kə dli ni da'a.>> Yari untu ni ba dəli tika gip kəti kə dli da'a.

¹⁷ Də wule dli kup gerno, na unun baa kumi? Də wule dli kup kəmno, na unun ba usun bari?

¹⁸ Ar tu Yam kərkəm kəti kə dli kup, ko gonge kəti kə dliyi kandatu tə ndu gwa.

19 Də wule kup dli kəti nəmno ako ni nami dli ba nərə we?

20 Ama ar tu kəti ra na womti, dli ngap nəm.

21 Ger baa mani wuli am e, <<Argon mom nan ki da'i da'a.>> Ko də gam wul asəm'e, <<Argon mom nan kən da'a.>>

22 Untu ni ar ra da'a, kəti kə dli ju ba shin wule wu ndər da ma, wi ni'e mən pi mbap hoyi.

23 Kəti kə dli ju kan ba shin wu ri jen naartən dawo, wi ni mə mani bi wur naartəni. Den untu ni kəti kə dli gəmi kan təm shini da'a, ba mbəl ra den mbuntən gəzəni.

24 Kəti kə dli gəmi ju kan təm shini ngapo, ba se pi wur argon ra da'a. Ama Yam ni mo dli, tə pali kəti tu kan naar da'a, ar dəm mən pi mbap hoyi.

25 Ba də tatli gam zam gip dli da'a, se de də kəti kə dli ne am ezən ra biyi nəm.

26 Den untu ni kup kəti tu ba kum dliwo, se wu kum dli biyi nəm. In dəda gono, se kup gəzən wu pi ghol mbatli.

27 Kəkəno kən dli kə Almasihu ni, ko gonge gin kəti kə dli gəs ni.

28 Gip domtən kə mən kopiwo, Yam kem də jen dəm kə nəm, mir mən kartəne, kə rop, mən yari shirəm kə Yami, kə myakan, mən kulci mbarəme, se mən pi bar kə dləkəntəne. Se mən mani pəni kumi dli kə mbarəm ka, na mən ne mbarəm am ra, na mən kopi na domtən kə mən kopi, na mən shirəm na bi kə jen na womti.

29 Kupo, mən kartən na? Ko kup kani'e mən yari shirəm kə Yami? Ko kup mən kulci mbarəm ni? Kup ka ni'e mən pi bar kə dləkəntəna?

30 Kup kan ba mani pəni kumi dli mbarəm ka

ya? Kup kani na mani shirəm na bi kə jena? Ko kup ka ni ba pasare?

³¹ Se kə kərce ni kə ngen ni bi bar tu kan man kup gwa. Har aa gode in təpi gon kan mani kup gwa.

13

Təp kə ndutəne

¹ Ami ni a shirəm na bi kə mbarəme ko na kə mən kartən kə Yami, ama ar dəm'e ami ra na ndutən dawo, a dəm ngulan mən yar ko gangan mən larəmtən ituwi.

² Ami ni a mani yari shirəm kə Yami har a mom bar kan na ghuuni, na momi bar kup gwa, kan ami ra na ngəshtən den Yam hoyi kan a mani tli ga tləndər ka ama ami ra na ndutən dawo, ami argon ni da'a.

³ Ko a mani bi kup bar ju ami nari gwa kan a bi dli gən də kerī ka ama ami ra na ndutən dawo, ar bitem argon da'a.

⁴ Ndutən ba te mbatl kar ka, ndutən ba kem də pi ho bar mbarəme. Ndutən ba pi ghuve da'a, ar ba kem be ngetl da'a, ar ba kem gibər gam da'a.

⁵ Ndutən na nge kumi jen da'a, tərā na ndu'i gam da'a, tə pi lo na murgon da'a, tə ne gem kə wani bar da'a.

⁶ Ndutən ba pi ghol mbatl na dāsi tu da'a, ama tə pi ghol mbatl na argon tu kan ge shirəm ni gwa.

⁷ Ndutən na te mbatl kar ka gip bar kup, ndutən ba kem yerda na bar kup, ndutən na la'i mbatl gip bar kup, ndutən ra na bali mbatl dom gami gip bar kup.

⁸ Ndutən ba pa da'a. Ama yari shirəm kə Yam ba paka, mani shirəm gip bi na womti ba jilka, las tu momi bar rawo ar ba paka.

⁹ Momi bar gəmiwo laa'i ni da'a, yari shirəm kə Yam gəmi ma laa'i ni da'a.

¹⁰ Ama wokoci tu kan laa'iyi ni cwato, muntu kan laa'i ni dawo ba jilka.

¹¹ Nan a'i nyayiwo, shirəm gən bani wule kə nya, damtən gən bani wule kə nya, a kur yari gəs kə pi bar gən wule kə nya. Nan a kəm mbarəmo, arni a za pitən kə mimir ka.

¹² Kəkəno mə bot ni shini bar wule gip boka, gastawo mi shin bar ger na gere. Kəkəno momi bar gəno laa'i ni da'a, gasi ngapo momi bar gən baa dəm laa'i hoyi kandatu momən hoyi gwa.

¹³ Kəkəno bar myakan ju dəm na gəs wi, ngəshtən den Yami na la'i mbatli na ndutəne, ama bari gip wuro ndutən ni.

14

Shirəm na bi jeni na yari shirəm kə Yami

¹ Kur ni gəs gip ndutəne, ama kə pa ngenni bar ju Ruhu ba bi gwa, tun ba kə yari shirəm kə Yam gwa.

² Kup murgon tu ba shirəm gip bi jeno, na mbarəm ni ti den shirəm da'a, na Yam ni ti dene, ko nəm murgon ba mani momi gəs kə shirəmi da'a, domici bar ju kan ra na ghuni gwani tə yari den kandatu Ruhu kop nan ti gwa.

³ Murgon tu kan ba yari shirəm kə Yamo, tə pini mbarəm, kə də tə tu wuri, tə ba'i wur bigule kə wu zam shemtəni.

⁴ Kup murgon tu ba mani shirəm gip bi jeno, gam gəs ni tə tu'i. Mən yari shirəm Yam ngapo domtən kə mən kopi ni tə tu'i.

⁵ A ndu'e də kup gin shirəm gip bi jeni, ama a paye ndu'i kə yari shirəm kə Yami. Murgon tu ba yari shirəm kə Yamo tə man muntu ba shirəm gip bi kə jen gwa, se murgon nəra lasi nan baa mani bali gwa, kə də domtən kə mən kopi bədlı ra.

⁶ Mir byari, ami ni a dır kar kən den shirəm gip bi jeni, ununu aa bite'inu in a dırı in na bali gəs kə shirəmi, ko momi bari, ko yari shirəm kə Yami, ko kulci mbarəm shirəm kə Yam da gwa?

⁷ In bar ju kan ra na rai da'a wule məzhele na molo, yar gəzən ni dəl hoyi dawo, imni mbarəm ba mani momi argon tu ba be ko hor gwawu?

⁸ In hor nyo hoyi dawo, woni ba dəl bi ləp kə dlanye?

⁹ Untuni es nan kəne, kənni kə shirəm gip bi jen, shirəm tu kan mom dagwa, imni gon baa mom argon tu kə yari gwawe? Kə shirəm katl ituwi.

¹⁰ Bi kə mbarəm ra na womti gip atl kundərəndlip, ko gonge gip biyi eso ba mom argon tu yari gwa.

¹¹ Ama ami ni a kum argon ba yari gip biyi dawo, a dəm mən dəki kar muntu ba pi shirəmi gwawi, muntu kan ba pi shirəmi eso tə dəm mən dəki karəmwı.

¹² Kən ma untuni an ra nan kəne. Tun nan kə ndu zami bar ju Ruhı ba bi gwawo, se kə kərceni ngeni bi bar ju baa kem domtən kə mən kopi kə nartən gwa.

¹³ Den untuwo, kup murgon tu ba shirəm gip bi jeno, se tə shirəm na Yam kə də tə bi ti mani bali

shirəmi.

¹⁴ Ami ni a shirəm na Yam gip bi gono, ruhu gən ni den shirəm na Yami ama ar bite damtən gən argon da'a.

¹⁵ Untuwo, ununu a piwe? Aa shirəm na Yam gip ruhu gəni, a pa shirəm na Yam na momi argon tu a yari gwa. Aa wuli kon dēda Yam gip ruhu gəni, a pa wuli na momi argon tu a yari gwa.

¹⁶ Untu ni dawo, kini den dēda Yam gip Ruhuwo, imni muntu kan den kumi gi, kan tē mani momi bar ju kē yari dagwa, ba wule amin nan ki rawu den goode Yam tu ki dene gwawu?

¹⁷ Kii ni den goode Yam hoyi, ama ar baa mbəli erəm gi argon da'a.

¹⁸ A goode Yami den a man kən kup shirəm gip bi jeni.

¹⁹ Ama gip domtən kē mən kopiwo, a pa'i ndu'i yari kalma nantam kan a mom gwa, kē dē a kulci jeni, na a yari kalma zangu kutl (10,000) gip biyi goni.

²⁰ Mir byari, ba kē dēm ni wule mimir gip damtən gin da'a, kē ba dāsi tu'o, dēm ni wule mimiri, ama gip damtən gino dēm ni kiri mbarəme.

²¹ Anra na rəshi gip shirəm kē Yam'e, <<Aa shirəm na mbarəm gən na bi jeni, na ləka kē mēndəki ama kup na untuwo, wi kumən da'a.>>

²² Untuno, ase shirəm gip bi jeno halama ni, ba'e dē mən kopi ni da'a ama dē munju kan mən kopi ni da gwa. Yari shirəm kē Yam ngapo, kē mən kopi ni, ba'e kē munju kan mən kopi ni da'a gwa.

²³ Ra untuwo, mən kopi ni dom wuri, kan ko gonge gip wur den shirəm gip bi jeni, kano mən

dəmən gam jen ko munju ngəsh ti den Yam wu da'a ter gipiwo, ti wule kə te mən zhe'e kawī diya?

²⁴ Ama kup ni den yari shirəm kə Yami, kano gon kan ngəsh ti den Yam wi da'a, ko mən dămən gam gon ter gipiwo, se də shirəmi su gip mbatl gəsi, tə shin warwat pitən gəsi, har tə ci atl gam kar Yami.

²⁵ Bar ju na ghundəri su gip mbatl gəska ba buli. Den untuni ti nda atl cina də yam ti bote ti, ti wule, <<Na hobi Yam ra nan kəne.>>

Də pi bar tu dlat gwa gip domtən kə mən kopi

²⁶ Mir byari imni mi piwe? Kənni kə mo gamo, ko gonge gin ra na kon dəda Yami, ko kulci mbarəme, ko yari mbarəm argon tu Yam buli, ko shirəm gip bi jeni, ko bali argon tu yari gwa. Bar nəmo ar ni'e, də pi bar kup kandatu baa tu byar gwa.

²⁷ Jenni baa shirəm gip bi jeno, ba wu man mbarəm rop ko myakan da'a. Də pi na nəm-nəm, kano də zam murgon kan baa mani bali gwa.

²⁸ Arni dəm'e murgon ra kan baa mani bali argon tu wu yari dawo, wu sa shot gip domtən kə mən kopi, wii mani shirəm na gamgəzəni na Yami.

²⁹ Naa də mbarəm rop ko myakan yari shirəm kə Yami, kan də jen zhit bar ju wu yari gwa.

³⁰ Yam ni buli gon kan njon gwa argono, muntu pare shirəmiwo se tə yon gəsi.

³¹ Kup gino ki mani yari shirəm kə Yam na nəm-nəm, har kup kə kulci, kə pa ba'i ni bigul ya'əni.

³² Mom ni'e munju ba yari shirəm kə Yam ba mani kopi na Ruhu gəzən, wu pi na nəm-nəm.

³³ Domici Yam gəmiwo Yam kə guzul-guzul pitənni da'a, ama kə dəmi zhəlili ni, kandatu anra gip domtən kə mən kopi kup gwa.

³⁴ Naa də mətli sa shot gip domtən kə mən kopi. Bi wur bi kə shirəm da'a, se de wu pi argon tu wule wu pi kandatu anra gip doka gwa.

³⁵ Wi nərə na argon tu wu ndu momiwo, wu ngen momi kar moni gəzən rən bomka. Ar ndari da'a, kan bar kə sham ni də mətli shirəm gip domtən kə mən kopi.

³⁶ Kə kum ni wule shirəm kə Yam pare ni kar kəna? Ko kənni katl kə pare nəmi?

³⁷ Gonni ba kum ti mən yari shirəm kə Yam ni, ko təra na bi bar kə Ruhuwo, na tə mom'e, bar ju a yariwo Yam ni yari.

³⁸ Gon gin ni nge nəmi muntuwo, ti ma baa nge nəmi gəsi.

³⁹ Ra untuwo mir byari, to kənni den zami yari shirəm kə Yami, ama ba də wule ba də gon shirəm gip bi jen da'i da'a.

⁴⁰ Se də pi ko unu den təp tu mbun gwa na nəm-nəm.

15

Tlitən kə Almasihu gip məshi mbarəme

¹ Kəkəno mir byari, na tune in na zo shirəm tu kan a dīri in muntu kan kə nəmi, kan kən den kopi gwa.

² Muntu ni'e zo shirəm tu kan dəli in gwa, in har kən ra dlakət na shirəm tu a yari in gwa. Untuni dawo ngəštən gin den Almasihuwo katl ni ar ra.

³ Bar tu mani ampani kan a yari ine, muntu kan a nəm gwa'e, Almasihu məsh den bi warwat pitən gəmi, kandatu anra na rəshi gip təlankur gwa'e,

⁴ kap ti ka, tli ti ka gip məshi mbarəme den pət kə myakan, kandatu kan təlankur yari gwa.

⁵ Tə cwat kar Kepas. Kan tə dəl kar Kutl cen ropi.

⁶ Den kar kə muntuwo, tə cwat kar byar tatli kə zangu (500) wokoci nəm na womti gip wur ra har sekəni, jen ngapo wu nde umur kawī.

⁷ Kan tə pa dəl kar Yakubu, kan tə pa dəl kar kup mir mən kartən gəsi.

⁸ Kə pa'i bisi kupo, ami ma tə dəl karəmi, ami kan ra wule nye tu kan gəri den kyar dagwa.

⁹ Domici ami ni'e nya heli kup gip mir mən kartən kə Yesuyi, a kəm ma də wuləm'e nye mən kartən da'a, den a kumi dli domtən kə mən kopi.

¹⁰ Ama den zo mbatl kə Yam ni kem ami ra untu, kan zo mbatl gəs demeno katl ni da'a. Artu ma a man kup mir mən kartən kə Yesuyi mbapi, kup na ami ni dama, zo mbatl kə Yam ni kan ra namən gwa.

¹¹ Ko amini ko wini wu pi wazu, kup shirəmi nəm ni, təp untuni es kə ngəsh kən den Yesu.

Tlitən gip məshi mbarəme

¹² Kəkəno den pi wazu kə tlitən kə Almasihu gip məshi mbarəme, imni es jen gin ba wule tlitən kə məshi mbarəm ra dawu?

¹³ In tlitən gip məshi mbarəm ra dawo, Almasihu ma tə tli da'a ituwi.

¹⁴ In tli Almasihu dawo kup wazu gəmi ju dəm katl ituwi, ngəshtən den Yesu gin ngapo katl ni anra.

¹⁵ Ar ba dām'e mā pi sheda kə lar den Yam ituwi, domici mā bi sheda den'e Yam tli Almasihu gip məshi mbarəme, muntu kan tə tli dagwa in har tlitən bi də məštən ra da gwa.

¹⁶ In tlitən bi də məštən ra dawo, Almasihu eso tli ti da'a ituwi.

¹⁷ In tli Almasihu gip məshi mbarəm da ngapo, ngəštən den Yam gin dām katl wi, kano warwat pitən gin ra nan kəne.

¹⁸ Untu fawo, kup munju məshka kan wi kə Kəristino, wu jilka ituwi.

¹⁹ La'i mbatl gəmi den Almasihu in kə dāmi kənni katlo, mā man mbarəm kup dāmi bar kə guna wi.

²⁰ Na ho bi, tli Almasihu gip məshi mbarəme. Ti ni tə dāmi mi kə nəm kə tlitən gip məshi mbarəme.

²¹ Tun nan məštən đir ni gip atl kundərəndlip təp kar mbarəm nəmo, untuni tlitən gip məshi mbarəm đir ni təp kar mbarəm nəm esi.

²² Kandatu mbarəm kup baa məsh sabona Adamu gwa, untuni es baa tli mbarəm kup sabona Almasihu.

²³ Ama baa tli ko gonge mbarəm na nəm-nəm. Almasihu ni'e nyoyi kə nəm kə tlitəni, den kariwo kup munju kan gwasno ba tli wur gas tu ti pal sur gwa.

²⁴ Den kar kə untuwo, patən kə bar kup ba điri, pət tu ti pali Bəba Yam mulki gwa, den kar kə pa'ika na ga gunye, na ga mən cina na ga babomi.

²⁵ Untuni Almasihu baa pi mulki, se tin tə kem mən nge gəs kum shame, nan ti des wurka na asəm gəs gwa.

²⁶ Mən ngeyi kə pa'i bisi kan ti pi ka nan təwo, tini'e məštəni.

²⁷ Shirəm kə Yam wule, <<Yam kem tə dəm gun den gam bar kup.>> Nan ar wule, <<Yam kem tə dəm gun den gam bar kupo,>> muntu ba nune'e kup na Yam muntu kan ne Almasihu den gam bar kupiyi ra gipi da'a.

²⁸ Den kar tu kan Yam pali bar kup gip iko gəs gwa, nyayi ba za gam gəs atli na iko kə Yami, kə də Yam muntu bi nya gəs iko den bar kup, tə dəm tini'e bari gip ko unu.

²⁹ In ko njem baa tli məshi wu pal na rai dawo, ununu munju kan ba pi wur batisma den am kə məshi ba bite? In ko njem tlitən gip məshi mbarəm ra dawo, unun kem ba pi batisma mbarəm den am gəzənwe?

³⁰ Unun kem mi za dəmi gəmi gip tari mbatl ko gigasi?

³¹ A momi ami ra bi də məshtən ko gigasi. Untun ar ra mir byari, na ho bi nan kən ni a bo ngetl gip Yesu Almasihu Babom gəmi.

³² Ami ni a dlamən na bar kə gip ləp kə Afisa den bi damtən kə mbarəmo, ununu ari kə zami? Tlitən gip məshi mbarəm nəra dagwa. <<Ba se mə ci mə tla diya, gəniwo mə məshka.>>

³³ Ba də jili innəka da'a, <<Dəmi na mən dəsi tu ba li ho mbarəm ka.>>

³⁴ Pal ni den ho damtəne, kə za ni pi warwat pitəne. Jen gino wu mom Yam da'a. A yari ni muntu kə də kə kum shame.

Dli tu baa tli nari gip məshi mbarəm gwa

³⁵ Gon baa tambe'e, <<Imni məshi ba tli rawu? Imni dli gəzən ba ni ra?>>

³⁶ Ki kədləme! Ki ni kə ngan baro ar ba yatli da'a se arni məsh kakani.

³⁷ Argon tu kə nganiwo ar ba yetl da'a, nye ge bar ni katl kə ngani ko alkama ko kə kup badər tu kə ngani gwa.

³⁸ Ama Yam ni ba bi ti dli tu kan tə ndu gwa. Ko gonge geyi na dli gəsi.

³⁹ Kup dli ni biyi nəm da'a, mbarəm ra na gwazini, dabba na gwazini, yatl na gwazini, kos ma na gwazini.

⁴⁰ Bar jen ra na womti to yamka, kan bar ra na womti kə atli, kan nartən tu ba bi bar kə to yamka ra bom, eso nartən tu ba bi bar kə atl ma bom ni ar ra.

⁴¹ Nartən kə pət bom, kə kyar es untu, kə zənges ma bom ni ar ra. zəngesi ma wura bom na jen kə ba nartəni.

⁴² Untu ni ar ra na tlitən gip məshi mbarəme. Ba kap ni dli kə mbarəm na motəni ama ba tli təni bat na motəni.

⁴³ Ba ngani ni wop katl, kan ba tli ti na nartəni. Ba ngani ni na holi bigule, ba tli tə ni na ndərtəni.

⁴⁴ Ba ngani na dli mən məshtəni, kan ba tli təni gip ruhu. Nan ar dəm'e dli ra mən məshtəno, untu ni es dli ra kə ruhu.

⁴⁵ Shirəm kə Yam wule, <<Mbarəm kə pari, Adamu dəmwī mbarəm mən rai.>> Ama Adamu kə pa'i bisiwo ruhu mən bi rai ni.

⁴⁶ Kə ruhu tuni pare cwattən da'a, kə dli tuni, den kariwo kan kə ruhuyi ba cwati.

⁴⁷ Mbarəm kə pariwo atl ni pi ti nari, kə ropi ngapo sur yam ni tə dəli.

⁴⁸ Kandatu pi kə pari tu na atlo untuni munju kə atlo wura. Kandatu mbarəm kə yami rawo untuni munju kan kə yamo wura.

⁴⁹ Kandatu mənra wule mbarəm kə atl kəkəno, untun mi pa dəm wule mbarəm kə yami.

⁵⁰ Mir b̄yari, argon tu a yariwo, ar ni'e, ar baa pi da'a dē dli na bəran mən məštən kən baa dəm mən gaje mulki kə Yami gwa. Untuni es bar mən motən baa gaje bar tu baa moka da'a gwa.

⁵¹ Kumni, aa yari in bar kano na ghundəri ka gwa. Kup gəmi ni mi məsh ka da'a, ama ba canje dli gəmi ka kup.

⁵² Zhutngəl wule njipkər gere, na kumi hori nyo kə pa'i bisi, domici ba hor nyo, ba tli munju kan məshka gwa na dli ju kan baa mo da'a kan də canje kama gəmika.

⁵³ Untuni dli muntu baa mo da'a ba canje dli muntu baa moka gwa, kan də dli mən məštəni canje ar dəm muntu baa məsh dagwa.

⁵⁴ Wokoci tu dli mən motən kən dəm muntu baa mo da'a, kan dli mən məštən kən dəm dli tu kan baa məsh dagwawo, arni shirəm kə Yam ba laa'i'e, <<Pa'ika na məštən wi, ci nasara den ti wi.>>

⁵⁵ <<Məštəni, nasara gi ni ko? O məštəni, akoni dapi gi rawe?>>

⁵⁶ Dapi kə məštəno ar ni'e warwat pitəne, kan ndərtən kə warwat pitən ni'e doka.

⁵⁷ Ama mə gode Yami. Ti ni tē bi mi nasara tēp kar Babom gəmi Yesu Almasihu.

⁵⁸ Mir b̄yar kə ndu'i, dlər ni hoyi ba də jirkət kənka da'a. Kərceni hoyi den pi mbap kə Babomi, domici kə mom'e ndotən gin na mbap kə Babomo ar ba dəm katl da'a.

16

Domi bar kan baa ne am mən kopi ra gwa

¹ Kəkəno den domi bar den bi kə mən kopiwo, pini argon tu a yari domtən kə mə mən kopi kə mən Galatiya wu pi gwa.

² Den pət kə nəm kə ko gonge satiwo, də ko gonge gin ne wurpi jen ka markəm gip argon tu tə mani zami gwa. Ba kə butni se ami ni a su kan də a'i nde domi da'a.

³ Ami ni a mbubaro, a kar mbarəm ju kan kə yerda nan wur gwa na təlankur kə gabatetəne, kan a kar wur na bar ju bi in gwa wu si Urushalima.

⁴ Ami ni a shin ar ndari ami ma a suwo, se wu su naməni.

Pi bar den bi ndaratəni

⁵ Ami ni a pa'i kopi gip atl kə makidoniyawo, aa su kar kəne, domici ami den ndu'i kopi təp gip Makidoniya.

⁶ Wolo a bəm dəmi nan kəne, ko a ci watlən lasi, kə də kə nem ni am ra gip bəmi asəm gən kup las tu a ri gwa.

⁷ Ndu'i gən ni'e a shin kən kəkən katl a ndara da'a. O'o, a la mbatl kə a bəm mir muri jen nan kəne, in Babom ni ndu gwa.

⁸ Ama aa dlər gip Afisa an ri gas Pentikos,

⁹ domici bulim bar təp gon wi kə pi mbap hoyi kup na mən nge ra na womti.

¹⁰ Timoti ni mbubaro, pi tənī kandatu ti zam dəmi candan ti nərə nan kən gwa. Ti mən pi mbap kə Babom ni wule kandatu ami ra gwa.

¹¹ Ba də murgon mbur təkə da'a. Laa tənī təp tə pal dīr karəm lau. Ami ni den ne ger kə paltən gəs na mir byari.

¹² Kəkəno den erəm gəmi Apolos eso, a lir ti hoyi kə də tə ri kar kən nan ti na mir byari. Ama tə

den ndu'i ndaratən kəkənwi da'a, ama ti dīri ti ni tē zam wokoci gwa.

Dali kəm na shirmitāne.

¹³ Dəmni gədən, dlər ni gip ngəshtən gin den Yesu hoyi, zam ni ba'i bigule, na ndərtən esi.

¹⁴ Kup argon tu kə piwo, pi ni gip ndutəne.

¹⁵ Kəkəno mir byari, kə mom'e mir mən bom kə Stifanas ni pare ci atl gam kar Yam gip Akaya, wu pa bi gam gəzən kə pi mbarəm kə Yam mbapi.

¹⁶ Mir byari, a lir kəne, kə də kə kop ni shirəm kə mbarəm ju na kup munju kan berəm mbap gəmi na ndotən gəmi gwa.

¹⁷ A pi ghol mbatl nar na cwattən kə ga Istafanus na Fartunatus na Akaikus. Wini wu pim ta ne amra nan kən ra dagwa.

¹⁸ Wu gholim mbatl nari, ami nan kəne. Ar nəm də dēda badər mbarəm ju.

¹⁹ Mən kopi kup kə gip atl kə Asiya ba shirmi inka. Akila na Balkisu na mən kopi kan ba dom wur gip bom gəzən ba shirmi inka hoyi gip Babomi.

²⁰ Mir byar kup ba shirmi inka. Shirmi ni byar na shirmitən kə ndutən kan dləran gwa.

²¹ Ami Bulus na am gən ni a rəshi in shirmitən kəni.

²² Kup murgon tu ba ndu Babom dawo də bi nəm ti! Suri, Babomi!

²³ Də zo mbatl kə Babom gəmi Yesu dəm nan kəne.

²⁴ Naa də ndutən gən dəm nan kən kup gip Almasihu Yesu. Ar dəm untu.

Zul

The New Testament in the Polci language of Nigeria:

Zul

copyright © 2023 Seed Company in collaboration with Language Developers and Bible Translators Association

Language: (Polci)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Jul 2025 from source files dated 3 Jul 2025

966ae514-e466-5db9-a2c4-48a0e108d406